

JOHN GRISHAM

SON JÜRİ ÜYESİ

Remzi Kitabevi

SON JÜRİ ÜYESİ

John Grisham

SON JÜRİ ÜYESİ

Türkçesi
Enver Günsel

Remzi Kitabevi

SON JÜRİ ÜYESİ / John Grisham

Özgün adı: *The Last Juror*

© Belfry Holdings, Inc., 2004

Türkçe yayın hakları © Remzi Kitabevi, 2004

Yayın hakları, Akcalı Telif Hakları Ajansı

aracılığıyla satın alınmıştır.

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Saadet Özkal

Kapak tasarımı: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-1029-0

BİRİNCİ BASIM: Mart 2005

İKİNCİ BASIM: Ağustos 2025

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika No: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi

4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul

Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

BİRİNCİ BÖLÜM

1

ONLARCA YIL SÜREYLE KÖTÜ YÖNETİLDİKTEN ve bile bile ihmal edildikten sonra, *The Ford County Times* 1970’te iflas etti. Gazetenin sahibi ve yayıncısı Bayan Emma Caudle doksan üç yaşındaydı ve Tupelo’da bir bakım evinde bir yatağa bağlıydı. Yaşlı kadının editör olan oğlu Wilson Caudle yetmişli yaşlarındaydı ve kafasında da Birinci Dünya Savaşı’ndan kalma bir plaka vardı. Geniş, çıkık alnının üst kısmında duran bu plaka, mükemmel bir plastik ameliyatla konmuş olan koyu renkli bir deri yamanın altında kalıyordu. Wilson, tüm yetişkin yaşamı boyunca bu deri yama yüzünden Yamalı lakabından kurtulamamıştı. Yamalı bunu yap. Yamalı şunu yap. Yamalı, aşağı. Yamalı, yukarı.

Wilson Caudle gençlik yıllarında Ford ilçesinde kasaba toplanmalarını, futbol maçlarını, seçimleri, davaları, kilise ayinlerini, her türden etkinliği izleyip haber yapardı. Sezgilerine güvenen, dikkatli ve iyi bir muhabirdi. Başındaki yara onun yazarlık yeteneğini etkilememişti. Fakat İkinci Dünya Savaşı sonrasında Wilson’un başındaki plaka yer değiştirmiş olmalıydı ki, her haberi kovalamaktan vazgeçti ve sadece ölüm haberlerini yazmaya başladı. Ölüm haberleri hoşuna gidiyor, onlar üzerinde saatlerce çalışıyordu. Ford ilçesinin en mütevazı sakinleri için bile sütunlarca dokunaklı yazılar yazmaktan zevk alıyordu Wilson. Kasaba sakinlerinden zengin ve ünlü birinin ölümü ise gazetede manşet oluyor ve Bay Wilson böyle fırsatları hiç kaçırmıyordu. Hiçbir cenaze törenini ve yemeğini kaçırmaz, hiç kimse hakkında kötü şeyler yazmazdı. Onun kalemi ölen herkese övgüler yağdırırdı. Ford ilçesi ölmek için çok gü-

zel bir yerdi. Ve Yamalı, çılgın olmasına rağmen çok popüler bir adamdı.

Gazetecilik kariyerinin tek gerçek krizini 1967’de, insan hakları hareketinin sonunda Ford ilçesine gelmesiyle yaşadı. Gazete hiçbir zaman ırkçılık yapmamış, bu konuda imada bile bulunmamıştı. Bilinen ya da suçlanan siyahlar dışında, gazetede siyahilerin resimleri görülmez, siyahilerin düğünlerinden söz edilmezdi. Siyahi onur öğrencilerine ya da beyzbol takımlarına da yer yoktu gazetede. Fakat Bay Caudle 1967’de şaşırtıcı bir şey keşfetti. Bir sabah uyandığında, Ford ilçesinde siyahilerin de öldüğünü, ama onların ölümlerinden hiç söz edilmediğini fark etti. Dışarıda, kasabada onu bekleyen bir sürü ölüm haberi vardı ve Bay Caudle bilinmeyen, tehlikeli sulara açıldı. 8 Mart 1967’de, haftalık *Times* gazetesi, Mississippi’de bir zencinin ölüm haberini yazan ve sahibi bir beyaz olan ilk gazete olarak çıktı. Ama bunu fark eden pek olmadı.

Caudle ertesi hafta siyahılarla ilgili üç ölüm haberi daha yazınca bu kez insanlar konuşmaya başladı. Dördüncü hafta gazete boykot edilmeye başlandı, aboneler aboneliklerini iptal etmeye, ilan verenler faturaları ödememeye başladılar. Bay Caudle olan bite-ni görüyordu, ama bir birleştirici olarak yeni durumundan öylesine memnundu ki gazetenin satışı ve kazancı gibi küçük meselelerle uğraşmak istemiyordu. O tarihi ölüm haberinden altı hafta sonra ilk sayfada ve büyük puntolarla yeni politikasını açıkladı. Gazetesinde istediğini istediği gibi yazabileceğini ve eğer beyaz kasabalılar bundan hoşlanmıyorlarsa, onlarla ilgili ölüm ve cenaze töreni haberlerini keseceğini belirtti.

Mississippi’de cenaze törenleri hem beyazlar hem de zenciler için büyük önem taşırdı, dolayısıyla Yamalı’nın beyazlarla ilgili duygusal ölüm haberlerinden vazgeçebileceğini söylemesi pek çok beyazın tahammülünü aşan bir şeydi. Ve bu insanlar onun, dediğini yapacak kadar çılgın olduğunu bilirlerdi.

Gazetenin bir sonraki sayısında, alfabe sırasına göre yazılmış ve ırk ayırımını ortadan kaldıran birçok ölüm ve cenaze töreni haberi vardı. Gazetenin tüm baskısı satıldı ve kısa bir kazanç dönemi yaşadılar.

İflas çağrısı gönülsüzce yapıldı, sanki başka iflasların buna can

atan gönüllüleri varmış gibi... Başı çeken Memphis’li bir tedarikçi oldu, ona 60.000 dolar borçlanmışlardı. Birçok alacaklıya altı aydır para ödenmemişti. Kırk yıllık bankaları olan Security Bank da kredi geri ödemesi istiyordu.

Ben yeniydim ama söylentileri duymuştum. Sivri burunlu ayak-kabılar giymiş bir cüce ön kapıdan girip Wilson Caudle’ı sorduğunda, *Times*’ın ön odasında oturmuş, bir dergi okuyordum.

“Bay Caudle cenaze evine gitti,” dedim.

Kendini beğenmiş bir cüceydi bu. Kalçasına, buruşuk lacivert blazerinin altına, insanların fark edebileceği şekilde bir silah takmıştı. Belki silah taşıma izni vardı ama, Ford ilçesinde, hele 1970’lerde kimsenin silaha ihtiyacı yoktu. Aslında silah ruhsatı isteyenlere iyi gözle bakılmazdı. Cüce elindeki zarfı havada sallayarak, “Bu kâğıtları ona vermek istiyordum,” dedi.

Ona yardımcı olmaya pek hevesli değildim ama bir cüceye kaba davranmak da zordur. Hele de silahlıysa. “Bay Caudle cenaze evinde,” diye tekrarladım.

“O hâlde bunu sana bırakayım,” dedi.

Buraya gelesi iki aydan az olmasına ve üniversiteyi Kuzeyde okumuş olmama rağmen birkaç şey öğrenmiştim. İnsanlara iyi kâğıtlar getirilmediğini biliyordum. İyi kâğıtlar postayla, kuryeyle ya da tanıdık biriyle elden gönderilirdi. Ama bu şekilde getirilen bir kâğıt iyi olamazdı. Bu tür kâğıtlar sorun demekti ve onların bir parçası olmak istemezdim.

Gözlerimi yere indirdim ve, “Ben onu alamam,” dedim.

Doğanın yasaları cücelerin uysal, barışçı insanlar olmasını gerektirir, bu küçük adam da bu konuda bir istisna değildi. Kalçasındaki silah bir kandırmacaydı. Sırtarak etrafa bakındı, ama durumun umutsuz olduğunu biliyordu. Dramatik bir tavırla zarfı tekrar cebine atıp, “Cenaze evi nerde?” diye sordu.

Ona cenaze evinin yerini tarif ettim ve cüce çıkıp gitti. Bir saat kadar sonra Yamalı elindeki kâğıtları sallayarak ve histerik bir tavırla bağırarak ofise girdi. O, “Bitti bu iş! Bitti artık!” diye bağırırken ben Zorunlu İflas Talebi kâğıdını elinden aldım. Sekreter Margaret Wright ile baskıcı Hardy arka taraftan gelip onu teselli etmeye çalıştılar. Yamalı, bir sandalyeye oturup dirseklerini dizlerine

yasladı ve başını ellerinin arasına alıp acı içinde ağlamaya başladı. Kâğıdı diğerlerine okudum.

Kâğıtta, Bay Caudle'ın bir hafta sonra Oxford'da, mahkemede yargıç ve alacaklılar önüne çıkacağı yazıyordu, bir mutemet işleri düzene sokmaya çalışırken gazetenin baskıya devam edip etmeyeceğine karar verilecekti. Margaret ve Hardy, Bay Caudle'ın durumundan çok, kaybedecekleri işlerini düşünüyorlardı kuşkusuz, yine de onun iki yanında durmuş, omuzlarına hafifçe vurarak teselli etmeye çalışıyorlardı.

Ağlaması sona erince ayağa kalktı Yamalı, dudağını ısırды ve, "Anneme söylemeliyim bunu," dedi.

Üçümüz birbirimize baktık. Bayan Emma Caudle bu yaşamı yıllar önce terk etmişti ama zayıf kalbi ölümünü geciktirmek için çalışmayı sürdürüyordu. Yaşlı ve hasta kadın ona ne yedirdiklerini bile bilmiyor, hele Ford ilçesiyle ve gazeteyle hiç mi hiç ilgilenmiyordu. Kadın görmüyor, işitmiyordu, kırk kilonun altına düşmüştü ve şimdi Yamalı gidip ona iflası anlatacağını söylüyordu bize. O anda onun da bizden uzaklarda olduğunu anladım.

Yamalı yine biraz ağladı, sonra çıkıp gitti. Altı ay sonra onun ölüm haberini yazacaktım.

Üniversite okumuş olduğum ve kâğıtları da elimde tuttuğum için, Hardy ile Margaret benden bir öğüt bekleyerek umut dolu gözlerle bana baktılar. Ben avukat değil, gazeteciydim, ama kâğıtları Caudle'ların avukatına götüreceğimi söyledim. Onun bize söyleyeceklerini yapacaktık. Hardy ile Margaret zoraki gülümseyerek işlerine döndüler.

Öğle saatinde Clanton'un zenci mahallesi Lowtown'da Quincy'nin dükkânına girip bir şeyler aldım, sonra da Spitfire arabama atlayıp gazladım. Şubat ayının sonuydu ama hava oldukça sıcaktı, onun için arabamın üstünü açtım ve göle doğru giderken yine, daha önce yaptığım gibi, Mississippi'nin küçük Ford kasabasında ne aradığımı sordum kendi kendime.

BEN MEMPHIS'TE BÜYÜDÜM, Syracuse'de beş yıl boyunca gazetecilik okudum, ama bu uzun eğitim sürecinden sonra büyükannem üniversite masraflarımı ödemekten bıktı ve parayı kesti.

Notlarım pek iyi sayılmazdı ve mezuniyetime yaklaşık bir buçuk yıl vardı. BeeBee'nin çok parası vardı ama harcamaktan nefret ederdi, beş yıl boyunca bana para harcamaktan bıkmıştı. Beni terk ettiğinde çok üzüldüm elbette, ama en azından ona şikâyet etmedim. Onun tek torunuydum ve malı mülkü sonuçta benim olacaktı.

Gazeteciliği baş ağrısıyla okudum. Syracuse'de ilk zamanlar *New York Times* ya da *Washington Post*'ta araştırmacı gazeteci olarak çalışmak istiyordum. Çürümüşlüğü, çevre kirliliğini, yönetimin boşa savurduğu paraları ve zayıflarla ezilenlerin uğradığı haksızlıkları ortaya çıkarıp dünyayı kurtaracaktım. Pulitzer ödülleri beni bekliyordu. Bir yıl kadar bu hayallerle yaşadıktan sonra bir yabancı gazeteciyle ilgili bir film izledim, adam savaş muhabirliği yaparak dünyayı dolaşıyor, güzel kadınlarla yaşıyor, yine de kendine ödül kazandıran haberler ve hikâyeler yazacak zamanı bulabiliyordu. Bu gazeteci sakallıydı, sekiz yabancı dil konuşabiliyor, savaş botları ve hiç buruşmayan asker pantolonları giyiyordu. O zaman böyle bir gazeteci olmaya karar verdim. Sakal bıraktım, botlar ve asker pantolonları satın aldım, Almanca öğrenmeye çalıştım ve güzel kızlarla çıkmaya başladım. Son sınıfa geçmeden önce, notlarım sürekli düşmeye başlarken, küçük bir kasaba gazetesinde çalışma fikri takıldı kafama. Bu fikre nereden kapıldığımı açıklayamam, ama Nick Diener'le tanışıp arkadaş olmam da o zamana rastlar. Nick Indiana kırsalındandı ve ailesi onlarca yıldır başarılı bir kasaba gazetesi yayınlıyordu. Adamın çok güzel, küçük bir Alfa Romeo arabası ve çok parası vardı. Bir süre sonra onunla yakın arkadaş olduk.

Nick parlak bir öğrenciydi ve pekâlâ tıp, hukuk ya da mühendislik de okuyabilirdi. Ama onun tek amacı Indiana'ya dönüp aile işini yürütmekti. Bu beni şaşırtıyordu ama bir akşam onunla bir şeyler içerken, tirajı altı bin olan haftalık gazeteden babasının yılda ne kadar kazandığını söyleyince onu anladım. Arkadaşım gazetenin bir altın madeni olduğunu söylüyordu. Sadece yerel haberleri, nişan düğün törenlerini, kilise ayinlerini, spor olaylarını yazıyor, basketbol takımlarının resimlerini basıyor, birkaç yemek tarifi veriyor, ölüm haberlerini yayınlıyorlar ve pek çok reklam alıyorlardı. Belki biraz da politik haber veriyorlar, ama tartışmalara gir-

miyorlardı. İyi para kazanıyorlardı, babası bir milyonerdi Nick'in. Nick'e göre bu tür suya sabuna dokunmayan gazetecilik çok iyi para getiriyordu.

Bu bana çok çekici geldi. Son yılım olması gereken ama ne yazık ki olmayan dördüncü senemde, yaz tatilinde, Arkansas'ın Ozark Mountains bölgesinde küçük bir haftalık gazetede çalıştım. Ücret çok azdı ama iş bulup çalışmam BeeBee'yi etkilemişti. En azından yarısını benim yazdığım gazeteden her hafta bir tane gönderiyordum büyükanneme. Gazetenin sahibi/editörü/yayıncısı olan yaşlı ve iyi adam, yazı yazmayı seven bir muhabir bulduğu için çok seviyordu. O da epeyce zengindi.

Syracuse'de beş yıl geçirdikten sonra notlarım iyice berbatlaştı ve kuyu da kurudu. Memphis'e dönüp BeeBee'yi ziyarete gittim, yaptıkları için teşekkür ettim ve onu sevdiğimi söyledim. O da bana bir iş bulup çalışmamı söyledi.

O dönemde Wilson Caudle'ın kız kardeşi Memphis'te yaşıyordu ve bir süre sonra bir çay partisinde BeeBee ile tanıştı. Birkaç telefon konuşmasından sonra bavulumu topladım ve Yamalı'nın beni sabırsızlıkla beklediği Clanton, Mississippi'ye gittim. Bir saatlik bir yönlendirmeden sonra adam beni Ford ilçesine salıverdi.

Yamalı bir hafta sonraki gazetede resmimi de koyarak benim hakkımda güzel bir yazı yazdı ve *Times*'da staj yaptığımı belirtti. Bu yazı birinci sayfada çıktı. O günlerde verilecek fazla haber yoktu.

Ama bu yazıda iki korkunç hata vardı ki yıllarca aklımdan çıkmadı bunlar. Birinci ve pek fazla ciddi olmayan hata, Syracuse'un, en azından Yamalı'ya göre, Ivy League'e^(*) girmiş olmasıydı. Sayıları gittikçe azalmaya başlayan okuyucularına, benim Syracuse'de Ivy League eğitimi aldığımı belirtiyordu. Birisi bana bundan ancak bir ay sonra söz etti. Hakkımdaki yazıyı kimsenin okumadığına, daha da kötüsü, okuyanların aptal olduğuna inanmaya başlıyordum.

Yazıdaki ikinci hata yaşamımı değiştirdi. Doğduğumda adımla Joyner William Treynor koymuşlardı. On iki yaşına basıncaya kadar annemle babama hep bana neden Joyner adını koyduklarını

(*) Yale Harvard, Columbia, Princeton, Dartmouth, Pennsylvania, Cornell ve Brown gibi ünlü üniversitelerden oluşan grup – (ç.n.)

sordum durdum, akıllı olmaları gereken iki insan bunu nasıl yapardı... Annem de babam da bunun sorumluluğunu almak istemiyorlardı, ama sonunda öğrendim ki, ebeveynimden biri, kavgalı oldukları ve zengin olduğu bilinen bir akrabaya zeytin dalı uzatmak amacıyla vermişti bu ismi bana. Adaşım olan adamla hiç karşılaşmadım. Bana kalırsa o adam beş parasız öldü, ama ben Joyner adını ömrümün sonuna kadar taşımayı sürdürecektim. Syracuse'e yazıldığımda adım J. William'dı ve on sekiz yaşında bir genç için etkileyici bir isimdi bu. Fakat Vietnam savaşı, ayaklanmalar ve tüm sosyal çalkantılar J. William adının fazla ciddi olduğuna inandırdı beni ve böylece Will oldum.

Yamalı beni çeşitli zamanlarda Will, William, Bill hatta Billy diye çağırırdı, ben de hepsine cevap verdiğim için daha sonra bana ne diyeceğini merak ederdim. Hakkımda yazı yazdığında, gülümseyen resmimin altına adım olarak Willie Traynor yazmıştı Yamalı. Dehşete düşmüştüm. Birinin çıkıp da bana Willie diye hitap etmesini hayal bile edemezdim. İlkokula Memphis'te, koleje New York'ta gittim ama Willie adında birine hiç rastlamadım. Ben hanım evladı değildim. Bir Triumph Spitfire arabam vardı ve saçlarım da uzundu.

Syracuse'deki eski okul arkadaşlarıma ne derdim? BeeBee'ye ne söyledim?

Dairemde iki gün saklandıktan sonra cesaretimi topladım ve gidip Yamalı'dan bu konuda bir şey yapmasını istemeye kadar verdim. Ne isteyeceğimi bilmiyordum elbette, ama o bir hata yapmıştı ve bunu düzeltmeliydi. *Times*'in idarehanesine girdim ve girer girmez de gazetenin spor editörü olan Davey Bigmouth Bass'la karşılaştım. Adam bana bakıp, "Hey, güzel isimli çocuk," dedi. Arkasından gidip onun ofisine girdim, ona akıl danışacaktım.

"Adım Willie değil benim," dedim.

"Ama şimdi öyle oldu."

"Benim adım Will."

"Burada seviyorlar seni. Kuzeyden gelmiş, altında ithal mali spor bir araba olan uzun saçlı ve akıllı bir çocuksun. Aslında insanlar bu Willie adının sana daha çok yakıştığını düşünecektir. Joe Willie'yi düşünsene bir."

“Joe Willie de kim?”

“Joe Willie Namath.”

“Haa, o mu!”

“Evet, o da senin gibi bir Yankee, Pennsylvania ya da oralardan bir yerden işte, ama Alabama’ya gidince adını Joseph William’dan Joe Willie’ye çevirdi. Kızlar hep arkasından koştu durdu.”

O zaman kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Joe Namath 1970’te belki de ülkenin en ünlü atletiydi. Arabama atlayıp biraz dolaştım ve “Willie” diye yeni adımı tekrarladım durdum. Birkaç hafta sonra bu adı benimsemiştim. Herkes beni Willie diye çağırıyor ve kendini daha rahat hissediyordu, çünkü çok gerçekçi bir isimdi bu.

BeeBee’ye bunun geçici bir takma ad olduğunu söyledim.

TIMES ÇOK İNCE BİR GAZETEDİ ve onun bir sorun yaşadığını hemen anlamıştım. Gazetede ölüm haberleri fazla, diğer haberler ve ilanlar azdı. Gazete çalışanlarının canları sıkındı ama sessiz ve sadık kalarak çalışıyorlardı. 1970’te Ford kasabasında iş bulmak kolay değildi. Bir hafta sonra benim acemi gözlerim bile gazetenin zararına çalıştığını görmüştü. Ölüm haberleri bedavaydı, ama ilanlar paralıydı elbet. Yamalı, zamanının çoğunu karmakarı-şık ofisinde geçiriyor, arada bir kestiriyor ve cenaze evini arıyordu. Bazen de onu ararlardı. Bazen aileler bir büyüklerinin ölümünden birkaç saat sonra elle yazılmış uzun ölüm haberini gazeteye getirirler, Yamalı da onu alıp hemen masasına otururdu. Sonra yazıyı önüne alır ve uzun uzun düzeltmeler yapar, daha duygusal bir hâle getirirdi.

Yamalı bana, tüm kasabayı benim izleyeceğimi söylemişti. Gazetenin Baggy Suggs adında bir genel muhabiri daha vardı, bu yaşlı keçi, zamanının çoğunu karşıdaki mahkeme binasında geçirir, çoğu zaman da artık çalışamayacak kadar yaşlı ve sarhoş olan eski avukatlarla birlikte kafa çekerdi. Çok geçmeden, Baggy’nin ilginç haberler peşinde koşamayacak kadar tembel olduğunu öğrenecektim, onun yazdığı ilk sayfa haberlerinin de basit tarla sınırı tartışmaları ya da karısını döven koca hikâyeleri olması çok doğaldı.

Gazeteyi yöneten aslında, iyi bir Hristiyan olan sekreter Mar-

garet'ti, ama Yamalı'ya, onun patron olduğunu hissettirecek kadar akıllıydı kadın. Ellili yaşların başındaydı ve yirmi yıldır orada çalışıyordu. Kaya gibiydi, âdeta gazetenin çapasıydı ve *Times* onun etrafında dönüyordu. Margaret yumuşak sesle konuşan, âdeta utangaç bir kadındı, Memphis'ten geldiğim ve beş yıl boyunca kuzeyde üniversiteye gittiğim için, ilk günden beri benden çekinirmiş gibi davranıyordu. Ona karşı asla kaba davranmıyordum ama Mississippi kırsalında yaşayan bu insanlara iyi eğitim görmüş olduğumu da göstermek istiyordum.

Bir süre sonra Margaret'le dost olduk ve kadın bir hafta sonra bana, kuşkulandığım şeyin doğru, yani Bay Caudle'ın gerçekten kaçık ve gazetenin de parasal sıkıntı içinde olduğunu söyledi. Ama söylediğine göre Caudle ailesinin parası vardı!

Bu gizemi anlamam için yıllar geçmesi gerekti.

Mississippi'de aile parasını zenginlikle karıştırmamak gerekir. Bunun nakit para ya da mal mülkle ilgisi yoktu. Aile parası, beyaz, en azından lise eğitimi görmüş, önünde verandası ve tercihan çevresinde pamuk ya da soya tarlaları olan büyük bir evde doğmuş, kısmen Bessie ya da Pearl adında sevgili bir siyah hizmetçi tarafından büyütülmüş, kısmen de bir zamanlar bu Bessie ya da Pearl'ün atalarının sahibi olan bunamış büyükbaba ve büyükanneler tarafından bakılmış ve doğumundan itibaren ayrıcalıklı bir insanın kesin toplumsal itibarını dinleye dinleye yetişmiş bir büyük tarafından kazanılmış bir toplumsal durum göstergesiydi. Toprakların ve banka fonlarının da yardımı oluyordu elbet, ama Mississippi aile parası statüsünü miras almış müflis soylularla doluydu. Aile parası kazanılmaz, insana doğduğu zaman verilirdi.

Caudle'ların aile avukatıyla konuştuğumda, adam bana kısaca onların aile parasının gerçek değerini söyledi. "Hem fakir hem de beceriksizler," dedi. Ben yıpranmış bir deri koltuğa gömülmüş, büyük, antika maun masasının üzerinden adamın yüzüne bakıyordum. Avukat, ünlü Sullivan & O'Hara avukatlık firmasının ortağıydı. Ford kasabası için ünlü bir firmaydı bu, çalışan yedi avukatı vardı. Avukat iflas talebini incelerken bir yandan da bana Caudle ailesiyle ilgili bir sürü şey anlattı, bir zamanlar sahip oldukları parayı nasıl çarçur ettiklerinden, iyi, kazançlı bir gazeteyi na-

sıl bu hâle getirdiklerinden söz etti. Otuz yıldır onların avukatıydı. *Times*'ı Bayan Emma'nın yönettiği yıllarda gazetenin beş bin aboneli vardı ve sayfaları ilanlarla dolu olurdu. Yaşlı kadının, Security Bankası'nda, kötü günler için tuttuğu 500.000 dolarlık yatırım fonu vardı.

Bayan Emma'nın kocası ölmüş ve kadın, kendinden yirmi yaş genç bir alkolikle evlenmişti. Adam ayık olduğu zamanlar kendini yarı aydın bir şair ve deneme yazarı sanıyordu. Bayan Emma kocasını çok seviyordu ve onu ikinci editör yapmıştı, adam da bu pozisyonundan yararlanıp Ford kasabasında hareket eden her şeyi kırıp geçiren uzun makaleler yazmaya başlamıştı. Bu da sonun başlangıcı olmuştu. Yamalı ile üvey baba birbirlerini hiç sevmezlerdi ve anlaşmazlıkları bir gün, Clanton tarihinin en renkli yumruklaşmasıyla doruğa çıktı. Kasaba meydanında, gazete idarehanesinin önünde, şaşkın bir kalabalığın karşısında kapıştılar. Kasaba sakinleri, Yamalı'nın zaten sakat olan beyninin o gün daha çok zarar gördüğüne inanıyorlardı. Yamalı bir süre sonra ölüm haberlerinden başka bir şey yazmaz oldu.

Üvey baba kadının parasını alıp kaçtı ve kalbi kırılan Bayan Emma da inzivaya çekildi.

Bay Sullivan, "Bir zamanlar çok iyi gazeteydi *Times*," dedi. "Ama bir de şimdiki hâline bak. Abone sayısı bin iki yüzün altında ve bir sürü borcu var. İflasta."

"Mahkeme ne karar verecek acaba?" diye sordum.

"Onu satın alacak birini arayacaklardır."

"Satın alacak birini mi?"

"Evet, biri çıkıp satın alır o gazeteyi. Kasabanın bir gazeteye ihtiyacı var."

Aklıma hemen iki kişi geldi – Nick Diener ve BeeBee. Nick'in ailesi kendi kasaba gazetesiyle zengin olmuştu. BeeBee'nin zaten çok parası ve bir tek sevdiği torunu vardı. Önüme çıkan fırsatı düşününce kalp atışlarım hızlandı.

Bay Sullivan bana bakıyor ve hiç kuşkusuz ne düşündüğümü biliyordu. "Gazete iyi bir fiyata alınabilir," dedi. Büyükannesi sert bir kadın olan yirmi üç yaşındaki acemi bir muhabirin kendine güveniyle, "Ne kadara örneğin?" diye sordum.

“Belki elli bine. Yirmi beşi gazete için, yirmi beşi de gazeteyi çalıştırmak için. Borçların çoğu iflas durumuna göre ayarlanır ve alacaklılarla yeniden masaya oturulur.” Avukat dirseklerini masaya dayayıp öne doğru eğildi, beyni sanki fazla mesai yapıyormuş gibi, kırlaşmış kaşları seğiriyordu. “Bu gerçek bir altın madeni olabilir, biliyor musun?”

BEEBEE HİÇBİR ZAMAN bir altın madenine yatırım yapmamıştı, ama ben üç gün konuşup uğraştıktan sonra onu ikna ettim ve elimde 50.000 dolarlık bir çekle Memphis’ten ayrıldım. Çeki Bay Sullivan’a verdim, o da bu parayla fon aldı ve mahkemeye gidip gazetenin satışını talep etti. Bayan Emma’nın yanındaki yatağa yatacak kadar bitkin ve yaşlı olan Yargıç, merhametle başını salladı ve kâğıdı imzalayıp beni *Ford County Times*’ın yeni sahibi yaptı.

Ford ilçesinde benimsenmek için insanın en azından üç kuşaktan beri orada yaşamış olması gerekir. İnsanın soyu ve parası ne olursa olsun, oraya taşınıp hemen güvenilir bir kişilik olmaz. Yeni gelenlere hep kuşkuyla bakılır. Ben de bunun istisnası değildim elbet. Kasaba insanları son derece sıcakkanlı, lütufkâr ve naziktir, dostlukları, başkalarının işine burunlarını sokacak kadar ileridir. Sokakta herkes birbirini selamlar, birbiriyle sohbet eder. Size sağlığınıza sorar, havadan söz eder, sizi kiliseye davet ederler. Yabancıları yardım etmek için âdeta birbirleriyle yarış ederler.

Ama tüm bunlara rağmen, büyükbabanıza güvenmemişlerse, size de güvenmezler.

Benim, yani Memphis’ten gelmiş genç bir yabancının gazeteyi elli, belki yüz, hatta belki de iki yüz bin dolara satın aldığı haberi yayılınca, büyük bir dedikodu dalgası kasabayı sarstı. Margaret güncel dedikoduları bana haber veriyordu. Bekâr olduğum için eşcinsel olma olasılığım vardı. Nerede olduğunu bilmiyorlardı ama Syracuse’de okuduğum için komünist olabilirdim. Daha kötüsü, belki de liberaldim. Memphis’li olduğum için Ford kasabasını tahrip etmek gibi bir niyetim olabilirdi.

Hepsinin kendi aralarında sessizce anlaştığı tek konu ise, şimdi ölüm ilanlarını benim kontrol ettiğimdi. Önemli biriydim ben!

Yeni *Times*, cücenin elindeki zarfla gazeteye gelişinden üç hafta

sonra, 18 Mart 1970'te yayın hayatına yeniden başladı. Gazete neredeyse iki buçuk santim kalınlığındaydı ve şimdiye kadar bir kasaba gazetesinde görülmemiş kadar çok sayıda resim vardı sayfalarda. İzci kulüplerinin, lise basketbol kulüplerinin, şehir kulübünün, kitap kulübünün, çay partilerinin, İncil öğretim gruplarının ve birçok grubun fotoğrafları yayınlanıyordu. Düzinelerce resim vardı gazetede. Kasabada yaşayan hemen herkesi gazeteye koymaya çalıştım. Ölenler ise şimdiye kadar görülmemiş bir tarzda yüceltiliyordu. Ölüm haberleri can sıkacak kadar uzundu. Yamalı hiç kuşkusuz bu gazeteyle gurur duyardı, ama ondan hiç haber alamadım.

Genelde haberler pek ağır değildi. Editör yazısı yoktu. İnsanlar suç haberleri okumaktan hoşlanırlar, o nedenle birinci sayfanın sol alt köşesinde bir Polisiye Haberler bölümü açtım. Neyse ki bir hafta önce iki kamyonet çalınmıştı ve bu haberi sanki Fort Knox yağmalanmış gibi verdim.

Gazetenin birinci sayfasının ortasında yeni yönetimin büyük bir fotoğrafı vardı – Margaret, Hardy, Baggy Suggs, ben, fotoğrafçımız Wiley Meek, Davey Bigmouth Bass ve yarım gün çalışan lise öğrencisi Melanie Dogan'dan oluşuyordu ekip. Bu ekibimle gurur duyuyordum. On gün süreyle sabah akşam çalışmıştık ve ilk sayımız büyük başarı kazanmıştı. Tirajımız beş bindi ve hepsi satıldı. Bir kutuyla BeeBee'ye birkaç kopya gönderdim ve o da çok etkilendi.

Bir sonraki ay içinde ben gazetenin nasıl bir şekil alması konusunda kafa yorarken, *Times* da yavaş yavaş kendini bulmaya başladı. Mississippi kırsalında değişim yapmak çok zordur, o nedenle ben de değişiklikleri yavaş yapmaya karar verdim. Eski gazete iflas etmişti, ama elli yıl içinde çok az değişmişti. Ben daha çok haber yazıyor, daha çok ilan alıyor, çeşitli grupların resimlerini koyuyordum sayfalara. Ölüm ilanları üzerinde de çok duruyordum elbette.

Uzun saatler çalışmaya alışkın değildim ama artık gazete sahibiydim ve saati unuttum. Çok gençtim, korkuyu düşünemeyecek kadar da meşguldüm. Yirmi üç yaşındaydım ve şansımın, zamanlamamın, bir de zengin büyükannemin sayesinde birden haftalık

1970'lerde Mississippi'nin küçük bir kasabasında genç bir anne çocuklarının gözleri önünde tecavüze uğrayıp öldürülür. Sanık Danny Padgitt, büyük bir izleyici kalabalığı önünde yargılanır. Dava sonunda Padgitt, tüm jüri üyelerini intikam almakla tehdit etmesine karşın suçlu bulunur ve ömür boyu hapis cezasına çarptırılır.

Ancak 1970 yılında ömür boyu hapis cezası her zaman ömür boyu çekilmemektedir ve Padgitt dokuz yıl hapis yattıktan sonra şartlı tahliyeyle serbest kalır. İntikam alma zamanı gelmiştir.

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-1029-0

9 789751 410290

KDV'den muafdir